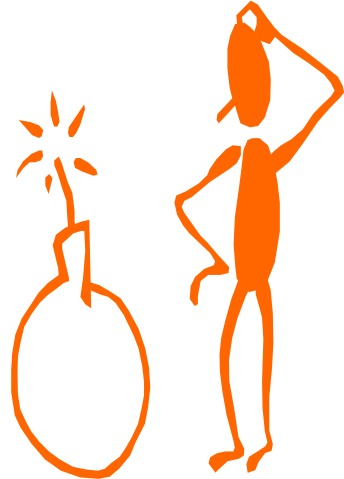

KAVRAMLAR

Zarar: Fiziksel yaralanma, ölüm, hastalık, mal mülk ya da ekipman hasarı ve bunlardan kaynaklanan her türlü kayıp olarak tanımlanır.

Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini ifade eder.

Tehlike ve Risk Kavramları

Bu durumda Köpek balığı;

Tehlike midir ?

Risk midir?

Tehlike ve Risk Kavramları

➤ Bu durum için köpek balığı sadece bir **TEHLİKEDİR**.

➤ Suya girerseniz köpek balığı bir **RISK** olur.

RESİMDE BAŞKA TEHLİKE VAR MIDİR ?

Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini ifade eder.

Genellikle;

$Risk = O \times D$
olarak ifade edilir.

O : Olasılık

D: Zararın derecesi

Ramak kala olay: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı ifade eder.

Kabul Edilebilir Risk:

**Tahammül edebileceği düzeye
indirilmiş risk.**

Dikkate Değer Risk:

Tahammül edemeyeceğimiz ve kısa vadede önlem alınması gereken risk.

Kabul Edilemez Risk:

**Hemen/acil önlem alınması
gereken risk (gerektiğinde faaliyet
tamamen durdurulur).**

**İŞYERLERİNDE RİSK
DEĞERLENDİRMESİ
YAPILMASININ YASAL
GEREKÇESİ**

RİSK DEĞERLENDİRME GEREKLİLİĞİ

“Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.....Madde 17 – Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.”

Risk Değerlendirmesi Aşamaları

- 1-Tehlikeleri tanımlama,
- 2-Riskleri belirleme ve analiz etme,
- 3-Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması,
- 4-Dokümantasyon,
- 5-Yapılan çalışmaların güncellenmesi ve gerektiğinde yenileme aşamaları izlenerek gerçekleştirilir.

1- TEHLİKELERİN TANIMLANMASI

Tehlikelerin tanımlanması

Tehlikeler tanımlanırken çalışma ortamı, çalışanlar ve işyerine ilişkin ilgisine göre asgari olarak aşağıda belirtilen bilgiler toplanır.

- 1) İşyeri bina ve eklentileri.
- 2) İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler.
- 3) Üretim süreç ve teknikleri.
- 4) İş ekipmanları.

Tehlikelerin tanımlanması

- 5) Kullanılan maddeler.
- 6) Artık ve atıklarla ilgili işlemler.
- 7) Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar.
- 8) Çalışanların tecrübe ve düşünceleri.
- 9) İşe başlamadan önce ilgili mevzuat gereği alınacak çalışma izin belgeleri.

Tehlikelerin tanımlanması

10) Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları.

11) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.

12) İşyerinin teftiş sonuçları.

13) Meslek hastalığı kayıtları.

14) İş kazası kayıtları.

Tehlikelerin tanımlanması

15) Yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan olaylara ilişkin kayıtlar.

16) Ramak kala olay kayıtları.

17) Malzeme güvenlik bilgi formları.

Tehlikelerin tanımlanması

18) Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları.

19) Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirmesi çalışmaları.

20) Acil durum planları.

21) Sağlık ve güvenlik planı ve patlamadan korunma dokümanı gibi belirli işyerlerinde hazırlanması gereken dokümanlar.

2- RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE ANALİZİ

Risklerin Belirlenmesi Ve Analizi

Risklerin;

- ✓ **Hangi Sıklıkta Oluşabileceği,**
- ✓ **Bu Risklerden Kimlerin, Nelerin, Ne Şekilde Ve**
- ✓ **Hangi Şiddette Zarar Görebileceği Belirlenir.**

4- Dokümantasyon

Dokümantasyon

Risk değerlendirmesi asgarî aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümente edilir.

- ✓ İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı.
- ✓ Gerçekleştiren kişilerin isim ve unvanları ile bunlardan iş g¼venlięi uzmanı ve işyeri hekimi olanların Bakanlıkça verilmiş belge bilgileri.
- ✓ Gerçekleştirildiği tarih ve geğerlilik tarihi.

Dokümantasyon

- ✓ Risk değerlendirmesi işyerindeki farklı bölümler için ayrı ayrı yapılmışsa her birinin adı.
- ✓ Belirlenen tehlike kaynakları ile tehlikeler.
- ✓ Tespit edilen riskler.
- ✓ Risk analizinde kullanılan yöntem

Dokümantasyon

- ✓ **Tespit edilen risklerin önem ve öncelik sırasını da içeren liste,**
- ✓ **Düzeltilici ve önleyici kontrol tedbirleri, gerçekleştirilme tarihleri ve sonrasında tespit edilen risk seviyesi.**

Dokümantasyon

Risk değerlendirmesi dokümanının

**sayfaları numaralandırılarak;
gerçekleştiren kişiler tarafından
her sayfası paraflanıp, son
sayfası imzalanır ve işyerinde
saklanır.**

5- RİSK DEĞERLENDİRMESİNİN YENİLENMESİ

Risk Değerlendirmesinin Yenilenmesi

Tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

Risk Değerlendirmesinin Yenilenmesi

1-İşyerinin taşınması veya binalarda değişiklik yapılması.

2-İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.

3-Üretim yönteminde değişiklikler olması.

Risk Değerlendirmesinin Yenilenmesi

4-İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.

5-Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.

6-Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görölmesi.

7-İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

Aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaşması durumunda,

Yürütülen işler için diğer işverenlerin yürüttüğü işler de göz önünde bulundurulularak **ayrı ayrı risk değerlendirmesi gerçekleştirilir.**

Bir işyerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde:

Her alt işveren yürüttükleri işlerle ilgili olarak, bu Yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli risk değerlendirmesi çalışmalarını yapar veya yaptırır.

Alt işverenler

hazırladıkları risk
değerlendirmesinin bir
nüshasını asıl işverene
verir.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Risk değerlendirmesinde üç temel soru:

1- Tehlike kaynağı var mı?

2-Kim (veya ne) zarar görebilir?

3-Tehlike nasıl gerçekleşir?

İŞ YERİNDE TEHLİKE KAYNAKLARI NELER OLABİLİR?

TEHLİKE KAYNAKLARI

Mekanik (Fiziksel)

- Titreşim
- Gürültü
- Basınç
- Makineler
- İş makineleri, forklift vb.
- Kullanılan ekipmanlar

Kimyasal

- Kanserojenler
- Alerjenler
- Aşındırıcı maddeler
- Çevreye zararlılar
- Zehirli maddeler
- Tahriş ediciler
- Asitler
- Çözücüler
- Toksikler

Biyolojik

- Mikroorganizmalar ve bakteriler
- Virüsler
- Alerjenler
- Tahriş ediciler
- Prionlar

TEHLİKE KAYNAKLARI

Radyasyon

- Kızılötesi dalgalar
- Morötesi dalgalar
- Lazer ışınları
- Elektro manyetik alan
- Yüksek frekans

Termal

- Yüksek sıcaklıklı malzemeler
- Düşük sıcaklıklı malzemeler

Elektrik

- Yüksek gerilim
- Bozuk elektrik hattı
- Statik yük
- Kısa devre

TEHLİKE KAYNAKLARI

Yangın ve Patlama

- Yanıcı maddeler
- Parlayıcı maddeler
- Fiziksel patlama
- Kimyasal patlama

Çalışma Ortamları

- Kapalı ve dar alanlar
- Yüksekte çalışma
- Suda çalışma
- Kaygan zeminde çalışma
- Çok sıcak ortam
- Çok soğuk ortam
- Gece çalışma

İnsan Kaynaklı

- Sağlıksız duruş ya da aşırı vücut gerilmesi
- Kurallara uymadan çalışma
- Zihinsel baskı ve stres
- İnsan anatomisine uyumlulukta yetersizlik(el/kol/, ayak/bacak)
- Dalgınlık ve hayal kurmak
- Kendine aşırı güven
- Güvenlik donanımını kullanmamak (KKD)
- Yorgun ve hasta olmak

Son Olarak Genel Tehlikeler: Atıklar, yapı ve bina kaynaklı ve diğer tehlikeler...

RİSK ANALİZİ İŞLEM BASAMAKLARI;

- İş yerinde yürütülen faaliyetleri listele.
- Tehlikeleri belirle.
- Riskleri derecelendir.
- Alınması gereken önlemleri belirle.
- Önlemlerin alınmasında sorumlu personeli ve tamamlanma tarihini belirle.
- Çalışmayı dokümante et.

RİSK ANALİZİ İŞLEM BASAMAKLARI;

- İş yerinde yürütülen faaliyetleri listele.
- Tehlikeleri belirle.
- Riskleri derecelendir.
- Alınması gereken önlemleri belirle.
- Önlemlerin alınmasında sorumlu personeli ve tamamlanma tarihini belirle.
- Çalışmayı dokümante et.